

Giehtačálus

OAHPA INTERNEAHTA GEAVAHIT

Dát giehtačálus galgá adnojuvvot ovttas PowerPoint-presentašuvnnain *Oahpa interneahtha geavahit*. Čuoggát leat nummárastojuvvon nu movt PowerPointas. Čuokkis 1 gullá govva 1:žii (siidu 1) PowerPointas. Čuokkis 2 gis gullá siidu 2:žii jna. Dat seamma čálus lea maid juohke govvas buot vuolemusas.

Buoiddes bustávaiguin čálus leat kommentárat kursadoallái. Ja stuora **BUSTÁVAT** leat bajilčállagat. Muđui de sáhttá teavstta lohkat jitnosit dahje atnit dan bagadussan dasa maid kursadoalli galgá dadjat go lea oahpaheame.

Giehtačálus

1. **Hála oahppomihtuid birra ovttas kursaoasseváldiiguin ovdal go álggahat oahpahusa. Dalle šaddá álkit jurdagiid čohkket ja muitit maid lea oahppan.**
2. RABA NEAHTTALOHKKI JA OAHPA NEAHTTAČUJUJHUSAID BIRRA
3. Neahttalohkki lea prográmma mii geavahuvvo čájehit ruovttusiidduid interneahthas. Gávdnojit iešguđetlágan neahttalohkket. Dát njeallje lea dábálepmosat.
4. PC geavaheaddjit gávdnet dábálaččat neahttalohkkiset bargolinnjás.
5. Mac geavaheaddjit gávdnet neahttalohkki Dock-as.
6. Neahttabreahtta geavaheaddjit gávdnet iežaset neahttalohki ikona eará ikonaid searvvis čállinbeavddis.
7. Gávna ikona (govaža) ja deaddil dan.
Veahket buohkaid gávdnat ikona ja rahpat neahttalohkki.

8. Jos vel dat leat ge iešguđet hámis, de leat **neahttalohkkít seammaláganat**. Deháleamos lea čujuhuslinnjá. Dakko sáhtát čállit neahttačujuhusa dahje friijateavstta jos háliidat ohcat juoidá.

Dás oainnát dábálaš PC, Mac ja neahttabreahtta čujuhuslinnjá.

9. Háliidan geavahit dán álkis gova vai lea didjiide álkit oaidnit maid barggan.
10. Buot ruovttusiidduin lea neahttačujuhus. Go čálát neahttačujuhusa čujuhuslinnjái de attát neahttalohkkái dieđu makkár siiddu háliidat galledit. Mii geavahat gonagasviesu ruovttusiidduid ovdamearkan:

"www." mearkkaša ahte siidu gávdno neahtas.

11. «kongehuset» lea siiddu namma.
12. «no» mearkkaša ahte lea norgga siidu.

Lea hui álki geavahit neahttačujuhusa jos dieđát čujuhusa dan siidui maid áiggut galledit. Dalle dieđát ahte boadát rivttes siidui. Maŋgil galgat geahččat mo ohcat siidduid.

13. Fertet vuos deaddilit čujuhuslinnjá ovdal go čálligoađát. Go leat čállán čujuhusa gárvvisin, de deaddil «Enter»-boalu mii lea boallobeavddis. Dat lea stuorebuš boallu ja lea olgešbealde. Muhtun mašiinnain lea boallu merkejuvvon «Enter», ja muhtun mašiinnain fas «Go» dahje «Return». Ja eará mašiinnain čiehkkanjuolain.

Dáhto buohkaid čállit "www.kongehuset.no" čujuhuslinnjái, ja deaddilit «enter» boalu.

Sáhtta ádjánit veaháš ovdal go siidu oidno.

14. GÁVDNAT DIEĐUID NEAHTTASIIDDUS

15. Siidu mii vuosttažettiin rahpasa lea álgosiidu. Dat sisttisoallá ollu dieđuid, muhto it buot. Jos háliidat eanet dieđuid eará fáttá birra de sáhttat geavahit siiddu fálu. Dat lea dábálaččat bajimusas gurut ravddas. Deaddil (coahkkal) fálu bajilčállaga jos háliidat rahpat. Lea maid vejolaš deaddilit eará dieđuid nu go govaid ja čállosiid jos háliidat geahččat ja lohkat daid. Buot maid lea vejolaš deaddilit gohčoduvo liŋkan.

16. Sii geat geavahit dihtora oidnet ahte sáhpánčujuheaddji rievdaduvvo smávva giehtan juohke háve go dan bijat liŋkka ala.

Siida buohkaid geahččalit deaddilit muhtun dieđuid dán siiddus.

17. Muhtumin sáhtta olmmoš fuomáškeahttá deaddilit liŋkka, dahje háliida mannat ruovttoluotta muhtun siidui maid ovdal lea oaidnán. Gávdnojit guokte boalu čujuhuslinnjá gurut bealde. Deaddil njuola mii čujuha gurut guvlui jos háliidat mannat ruovttoluotta.

18. Jos háliidat mannat ovddasguvlui de deaddilat njuola mii čujuha olgeš guvlui.

Dáhto buohkaid deaddilit muhtun liŋkka ja sirddašit ovddasguvlui dahje ruovttoluotta.

19. OHCAT OVTTAIN DAHJE MÁNKGAIN SÁNIIN

20. Álo ii dieđe justa makkár ruovttusiiddu galgá galledit. Dalle sáhtta ohcat. Gávdnojit mánggalágan ohcanmutuvrrat, ja Google lea dábáleamos. Muhtumat gohčodit neahttaohcama «googlet».

Siđa buohkaid galledit google.no siidduid

Google.no siidduin ihtá gasko šearpma ohcangieddi. Dás ovdalis namuhuvvui ahte čujuhuslinnjá sáhtta geavahit ohcangieddin, muhto dál mii geavahat Google.

21. Jos háliidat ohcat muhtun fáttá de čále ohcansáni ohcangieddái ja deaddil «enter».
22. Galggat leat dárkil go ozat. Jos ovdamearkka dihte ozat sániin «kártá» de gávnnat badjel guokte miljovna dieđu dan birra. Dat ii leat nu ávkkálaš jos háliidat oahppat lattakeahces ebeliid birra. Jos baicce čálát «eplekart» de it gávnnat nu ollu dieđuid, ja eanaš lea ebelgilvima birra.
23. Ollu siidduin leat nu ollu dieđut ahte dat eai čága šerbmii. Dalle ferte rullet (scrolle) vai beassá visot oaidnit. Dus geas lea dihtor oainnat rullensaji ruvtto olgešravddas. Deaddil ja jođit dan bajás dahje vulos.
24. Ollu siidduin leat nu ollu dieđut ahte dat eai čága šerbmii. Dalle ferte rullet (scrolle) vai beassá visot oaidnit. Dus geas lea dihtor oainnat rullensaji ruvtto olgešravddas. Deaddil ja jođit dan bajás dahje vulos.
25. Jos dus lea neahttabreahtta de sáhtát suorpmain guoskkahit šearpma ja rullet bajás dahje vulos.
26. Dávjá ferte ohcat mánggain sániin. Jos leat vuolgimin Mossii ja háliidat orrut hoteallas de sáhtát ohcat «Hotell Moss». Dalle čájeha ohcanmohtor buot siidduid mat sisttisdoallet sáni «hotell» ja «Moss», beroškeahttá das leat go sánit lahkalgaid dahje lea go dušše okta

cealkka. Dat mearkkaša ahte sáhtit oažžut artihkkaliid Østfolda mátkeealáhusa birra, gielddaid ruovttusiidduid, aviisaartihkkaliid ja ollu eará. Dieđusge maiddái siidduid mat čájehit hoteallaid Moss gávpogis.

27. Sihkarastin dihte ahte mii ráddjejuvvon ohcansániiguin oažžut nu ollu rivttes dieđuid go vejolaš, de sáhttit ohcat aisttonmearkkain «Hotell i Moss», ja dalle leat ohcanbohtosat dieid sániiguin. Lea buorre vuohki ná ohcat jos áiggut ohcat lávlunteavsttaid dahje sitáhtaid.

28. Lea maid vejolaš seaguhit dien guovtti ohcanvuogi.

29. VUOLLESIIDDUT

Deaddil dáikko čállit notáhtaid

30. Soaittát háliidit ohcat ođđa neahttasiiddu, muhto seammás háliidat johtilit bohtit ruovttoluotta dan siidui gos ledjet. Dalle sáhtát rahpat ođđa «vuollesiiddu».

31. Jos áiggut rahpat vuollesiiddu, de deaddil rabas ruvttu dan ohcansáni bálddas maid leat čállán (nama bálddas dan siiddu gos leat).

32. Jos dus ii leat dat, de gávna plussa-mearkka čujuhuslinnjá olgešbealde maid sáhtát deaddilit.

Veahket buohkat rahpat ođđa vuollesiiddu.

33. Dán ođđa vuolleozus sáhtát ohcat dahje rahpat ođđa siiddu.

34. Jos háliidat geahččat nuppi vuollesiiddu de galggat deaddilit dan.

Giehtačálus

OAHPA INTERNEAHTA GEVAHIT

35. Jos háliidat mannat ruovttoluotta ođđa siidui de deaddilat dan vuollesiiddu. Sáhtát rahpat nu ollu vuollesiidduid go háliidat.

36. GEARGAN